

Udruženje poslodavaca FBiH protiv oporezivanja toplog obroka i prevoza

Jerko Ivanković Lijanović se zalaže za oporezivanje toplog obroka i prijevoza

Kroz dopune i izmjene Zakona o doprinosima kojim bi se opteretili topli obrok i prijevoz u neproizvodnom sektoru, s kojima su jučer upoznati i predstavnici Saveza udruženja umirovljenika FBiH, stvorile bi se pretpostavke da se u tijeku jedne godine osigura više od 500 milijuna maraka, tvrdi Jerko Ivanković Lijanović, dopremijer i ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH. Taj novac, kaže Ivanković Lijanović, osigurao bi dodatne prihode što bi omogućilo da se postojeći mirovinski fondovi popune i stabiliziraju što bi eliminiralo kašnjenje mirovina.

Povećanje mirovina

U idućoj godini, prema obrazloženjima Ivankovića Lijanovića, stvorile bi se pretpostavke da se može doći do povećanja mirovina, onog što umirovljenici u ovom trenutku traže i zbog čega su zakazali prosvjede 24. rujna. Prema spomenutoj inicijativi koju je podržala i federalna Vlada, na neproizvodnom sektoru bio bi doprinosima opterećen topli obrok i prijevoz u iznosu kojim je opterećena i plaća u trgovini na veliko i malo, popravci motornih vozila i motocikala, hotelima i restoranima, obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj pomoći... Prema ovoj ideji, u proizvodnim sektorima isplatu plaće treba u potpunosti osloboditi - u poljoprivredi, lov, šumarstvu, ribarstvu, prerađivačkoj industriji, rudarstvu i vađenju rude.

- Situacija kod umirovljenika je jako teška, njihova primanja su jako mala, to su ljudi koji su najviše dali za ovu zemlju, godinama su uplaćivali doprinose i stvarali imovinu kojom se danas jako loše upravlja – konstatirao je Ivanković Lijanović.

Ipak prosvjedi?

On je također kazao da je umirovljenike zamolio da razmotre i najavljeni prosvjed za 24. rujna koji, kako on smatra, sam po sebi neće donijeti rezultate ni povećanje mirovina.

Konkretnije on se založio da se taj prosvjed otkaže, odgodi ili premjesti na neku lokaciju, kod institucija koje budu opstruirale dalje donošenje tih propisa. On je izrazio nadu da u Vladi FBiH postoji raspoloženje da se umirovljenicima maksimalno izađe u susret kako bi se poboljšao njihov položaj. Predsjednik Skupštine Saveza umirovljenika FBiH Hamdo Memić i predsjednik Saveza županijskih udruženja umirovljenika Mostar Ivan Kožul ukazali su na težak položaj ove populacije, koja u prosjeku živi od 350 maraka što je nedovoljno za normalan život.

-Podržavamo inicijative koje imaju za cilj stabilizaciju Zavoda MIO/PIO FBiH, ali ćemo naša prava ipak tražiti na ulici, jer od 2003. godine kada smo to posljednji put učinili, mirovine su rasle svega pet posto - kazao je Memić. (Dnevni list)

Poslodavci i sindikati: Vlada udara na privredu

Najavljene izmjene Zakona o doprinosima FBiH, kojima Federalna vlada SDP-SDA planira oporezivanje toplog obroka i naknada za prijevoz, dočekane su na nož kod svih njenih socijalnih partnera.

Ovo rješenje su osudili poslodavci te pojedine sindikalne grane. Tvrde da Vlada neće dobiti saglasnosti za rješenje kojim uvodi nove namete na privredu i građane.

(DNEVNI AVAZ) No, uprkos tome, kako piše Dnevni Avaz, na ovom rješenju se unutar Vladine radne grupe užurbano radi, a sve to kako bi se spriječile demonstracije penzionera, koje su najavljene za 24. septembar. Masovne demonstracije penzionera najavljene su zbog teškog položaja ove populacije.

Direktor Asocijacije poslodavaca BiH Alija Remzo Bakšić tvrdi da je jedina briga aktuelne Vlade FBiH kako da poveća prihode, "bez razmišljanja o tome kako da rastereti privredu".

- Poslodavci nisu za to da se uvode neka nova opterećenja. Nije im dovoljno to što imamo najveće stope doprinosa u Evropi. Prosjek stope doprinosa u Evropi iznosi 42 posto, a kod nas 73 posto. Umjesto da se razmišlja u suprotnom pravcu, kako da se omoguće veći promet i poslovanje, da se poveća broj zaposlenih ili da se djeluje fiskalnom disciplinom, ide se na teret zaposlenika i poslodavaca - upozorio je Bakšić.

DIREKTAN UDAR NA PRIVREDU

Iz Sindikata trgovine i uslužnih djelatnosti BiH najoštrije su reagirali na izmjene Zakona, nazvavši ovo rješenje direktnim udarom na privredu.

Nesposobnost ministara u Vladi FBiH te njihova apsolutna indiferentnost za probleme realnog sektora finansijski je atak koji će poslodavci sigurno pokušati amortizirati smanjivanjem plaća radnicima te njihovim otpuštanjem. To nikako neće povećati prihode u Fond PIO/MIO nego će ih, naprotiv, dodatno smanjiti - pojašnjava Mersiha Beširović, predsjednica ovog sindikata.

Kako navodi, umjesto da mjerama za rasterećenje privrede iniciraju veće zapošljavanje i omoguće poboljšavanje uvjeta rada, "predstavnicima vlasti na svim nivoima, u grčevitoj borbi da povećaju prihode i svoja primanja, zavlache ruku u džepove privrede". Naglasila je kako sindikati očekuju da poslanici u Parlamentu FBiH pokažu odgovornost te da ne podrže ovakav sraman prijedlog.

Vlada uvodi porez i na topli obrok!

Mladen Pandurević, direktor UP FBiH

Hajrudin Hadžimehanović, Ministarstvo finansija FBiH

Čelnici Federalne vlade, kako saznaje "Dnevni avaz", da bi spriječili demonstracije umirovljenika u rujnu ove godine, predložili su izmjene i dopune Zakona o doprinosima koje, između ostalog, podrazumijevaju oporezivanje toplog obroka i naknade za prijevoz.

Kako saznajemo, o ovom prijedlogu se s predstavnicima umirovljenika govorilo na sastanku koji je organiziran u Vladi FBiH prije nekoliko dana. Umirovljenička udruga već duže vrijeme traže povećanje prihoda i prijete prosvjedima, a Vlada FBiH kuburi s punjenjem mirovinskog fonda, ali i proračuna.

Da je u opciji oporezivanje toplog obroka, potvrdio nam je i Hajrudin Hadžimehanović, pomoćnik ministra u Sektoru za poreznu politiku i javne prihode u Ministarstvu financija FBiH.

Inicijativa izmjena i dopuna Zakona o doprinosima upućena je Vladi FBiH. Usvojen je zaključak da se formira radna skupina koja će raditi na ovom pitanju i

da se naprave analize te da se s tog aspekta urade odgovarajuće izmjene Zakona o doprinosima. Taj zaključak još nije realiziran - kaže Hadžimehanović.

On naglašava da je u ovom momentu, bez konkretnih analiza, teško govoriti o tome koliko je provediva ova ideja.

Poslodavci oštro protiv

S druge strane, Mladen Pandurević, direktor Udruženja poslodavaca FBiH, navodi da je ključno pitanje da se stopa opterećenja za plaćanje doprinosa smanji, a ne povećati.

- Što će biti osnova, to nama nije toliko važno pitanje, odnosno, hoće li to biti naknada za prijevoz ili topli obrok, nije toliko bitno. Međutim, is takvim oporezivanjem stopa opterećenja za poslodavce treba biti niža. To je ključna stvar - pojasnio je Pandurević.

Porez na topli obrok donio bi novo otpuštanje radne snage

**Ante Krajina, Ministar finansija
FBiH**

Oporezivanje toplog obroka i naknada za javni prijevoz dodatno bi ugrozilo bh. privredu, smatraju stručnjaci. Umjesto pozitivnih efekata, svi se slažu, u konačnici bi oštetilo I penzijsko - invalidski fond. Ova inicijativa federalnog dopremijera Jerka Lijanovića nema podršku ni ministra finansija.

Oporezivanje toplog obroka i naknada za javni prijevoz bio bi novi udar na privredu, radnike, i u konačnici penzionere. NA ovaj način ne bi se postiglo ništa na stabilizaciji penzijsko invalidskog osiguranja

"Stvorili bi se kontraefekti nestabiliziranje mirovinskog fonda, i smanjena konkurentnost", rekao je za TVSA Ante Krajina, ministar finansija FBiH.

Biznis treba širiti, a ne rezati mu grane, smatra predsjednik privredne komore FBiH.

Mislim da je to preuranjeno i nije jasno baš da je došlo u ovo vrijeme u ovom periodu", naglašava Avdo Rapa, Privredna komora FBiH.

Rapa ističe i da ne vidi smisla u tome da se na ovaj način kažnjavaju oni poslodavci koji redovno isplaćuju i plaće i tople obroke. Inspekcijски organi trebali bi učiniti više kada je riječ o onima koji to ne čine i dio plate pokrivaju toplim obrokom.

Zlatko Hurtić, ekonomski analitičar smatra da bi oporezivanje toplog obroka vodilo još većem otpuštanju radne snage. **"Veliki dio radnika bi završio na crnom tržištu . Penzioni fondovi bi bili dalje destabilizirani"**, pojašnjava Hurtić.

Jedino rješenje, smatraju naši sagovornici je smanjenje javne potrošnje, te kreiranje ušteda od kojih bi se moglo pomoći penzionom fondu. Pored toga, praksa je pokazala da uvođenje ni poreza na dodanu vrijednost kao ni na dohodak nisu rezultirali najavljenim efektima. Naprotiv, život je postao skuplji, plaće, kao ni penzije nisu rasle.

Oporezivanje toplog obroka je kupovanje socijalnog mira

Oporezivanje toplog obroka koje Vlada FBiH planira realizirati putem izmjena Zakona o doprinosima FBiH s jedne strane je kupovina socijalnog mira kod penzionera, a s druge izazivanje opravdanog bunta kod radničke klase, smatraju predstavnici sindikata.

-Ismet Bajramović, predsjednik Saveza samostalnih sindikata BiH (SSSBIH), upozorava da je stav Saveza da neće podržati ovu vrstu nameta.

- Veliki broj, odnosno 50 posto radničke klase u FBiH, živi od toplog obroka, jer su plaće skoro izjednačene s njim. Poslodavci bi zbog tog oporezivanja vjerovatno smanjili topli obrok ili ga ne bi isplaćivali. U proizvodnom sektoru neke kompanije jedan dio toplog obroka isplaćuju u hrani, a drugi u novcu, pa možete misliti šta bi za radnika koji dobije najviše pet maraka u gotovini značilo to oporezivanje - kaže Bajramović. Dodaje da je Vlada FBiH potpuno otišla u pogrešnom pravcu s namjerom da oporezuje topli obrok i tako umiri penzionere koji očekuju povećanje penzija.

**Ismet Bajramović, predsjednik Sindikata
BiH**

Oporezivanje toplog obroka je direktni udar na plaće radnika

Ističu da je oporezivanje toplog obroka direktan udar na sektor koji jedino i generiše zapošljavanje i da predstavlja finansijski atak koji će poslodavci sasvim sigurno pokušati amortizovati smanjenjem primanja radnika, njihovim otpuštanjem ili u najgorem scenariju drastičnim iskorakom u sivu ekonomiju, što nikako neće povećati prihode fonda PIO nego ga naprotiv, u vrlo kratkom roku, još više isprazniti

Sindikat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti (STBiH) izrazio je ogorčenje povodom najave o mogućem oporezivanju toplog obroka i troškova prijevoza, a radi konsolidovanja PIO fonda FBiH, jer smatraju da bi takva mjera, osim toga što je apsolutno nesvršishodna, bila direktni udar na plaće radnika.

Iz STBiH tvrde da nesposobnost ministara u Vladi FBiH i njihovih kabineta, te njihova apsolutna indiferentnost za probleme realnog sektora, ponovo rezultira inicijativama čije će posljedice ponovo snositi upravo radnici.

Ističu da je oporezivanje toplog obroka direktan udar na sektor koji jedino i generiše zapošljavanje i da predstavlja finansijski atak koji će poslodavci sasvim sigurno pokušati amortizovati smanjenjem primanja radnika, njihovim otpuštanjem ili u najgorem scenariju drastičnim iskorakom u sivu ekonomiju, što nikako neće povećati prihode fonda PIO nego ga naprotiv, u vrlo kratkom roku, još više isprazniti.

U STBiH su mišljenja da bi, u vrijeme kada je broj penzionera premašio broj zaposlenih, svako smanjenje već ionako sramotnih cifara o broju radnika bilo katastrofalno.

Smatra da bi ova mjera rezultirala otpuštanjem većeg broja radnika iz tercijarnog sektora. *"Umjesto da mjerama za rasterećenje privrede iniciraju veće zapošljavanje i omoguće poboljšanje uslova rada, predstavnici vlasti na svim nivoima u grčevitoj borbi da povećaju prihode i svoja primanja, konstantno "zavlače ruku u džepove" privrede",* navedeno je u saopćenju STBiH.

Naglašavaju da vlasti konstantno nameću nove i sve veće izdatke i na taj način svjesno i direktno se oglašuju o probleme radnika koji u konačnici snose najveće posljedice, ali se nadaju da poslanici u Parlamentu FBiH imaju barem toliko odgovornosti da ne podrže ovakav sraman i nekompetentan prijedlog ako do toga dođe. *"Također se nadamo da će svi sindikati čije je članstvo direktno pogođeno ovakvom politikom dići glas protiv konstantnog "haračenja" preko leđa radnika kao i da će socijalno odgovorni poslodavci, oni koji rade u skladu sa zakonima i zajedno sa svojim radnicima se bore da opstanu u ovoj "džungli od tržišta", zajedno spriječiti dalje ugrožavanje opstanka još jedinog dijela bh. tržišta u kojem se otvaraju radna mjesta",* saopćio je Sindikat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti BiH.

ESV podržava strategiju reforme mirovinskog sustava

Ekonomsko-socijalno vijeće (ESV) za teritoriju Federacije BiH na zadnjoj sjednici kojoj je prisustvovao i federalni premijer Nermin Nikšić prihvatilo je predloženi dokument "Strategija reforme penzionog sistema u Federaciji BiH".

Taj materijal obrazložio je federalni ministar rada i socijalne politike Vjekoslav Čamber koji je istakao da je prioritet penzijske reforme u FBiH jačanje postojećeg sistema solidarnosti i postizanje njegove dugoročne socijalne i finansijske održivosti, a reforma se treba realizirati setom zakonskih rješenja.

"Najbitnije promjene u odnosu na postojeći sistem penzijskog sistema su izmjena načina obračuna mirovinskog osnova kroz bodovni sustav i uvođenje redovnog i transparentnog usklađivanja mirovina umjesto sadašnjeg sistema koeficijenta. Bodovnim sustavom definiraju se imovinska prava kroz evidentiranje bodova", istakao je Čamber.

Federalni ministar finansija Ante Krajina ocjenio je da se radi o dobrom materijalu koji je ponudio analizu postojećeg stanja, te ciljeve i pravce djelovanja, a zaključak je da u ovom trenutku nisu moguće radikalnije promjene.

Delegacije poslodavaca i sindikata u ESV, kako su istakli njihovi predstavnici, podržavaju potrebu reforme penzionog sistema i saglasni su sa ciljevima postavljenim strategijom. Poslodavci smatraju da bi

uspješnoj provedbi reforme penzionog sistema trebalo predhoditi rješavanje dugogodišnjeg problema neuvezanog staža, kao i da bi stanje generalno bilo bolje kada bi se postojeći zakoni u ovoj oblasti dosljedno primjenjivali.

Direktor Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Zijad Krnjić također je ocjenio da su ciljevi u Strategiji postavljeni korektno, te da se određenim rješenjima mogu otkloniti određene nepravednosti u smislu načina obračuna penzije koje postoje u sadašnjem sistemu. U suštini, ostaje sistem međugeneracijske solidarnosti uz dobrovoljno osiguranje koje je prisutno i sada, a koji će se samo dovesti u zakonski red. Penzioneri, po riječima, predsjednika Saveza udruženja penzionera FBiH Omera Omerefendića, očekuju da se tom reformom bar malo poboljša njihov težak materijalni položaj.

Iako se posljednjih godina iznos penzija blago povećavao, kako se navodi u predloženoim dokumentu, penzije su u nominalnom iznosu niske i ne omogućavaju zadovoljenje materijalnih i životnih potreba njihovih korisnika. To potvrđuje podatak da najnižu penziju prima oko polovine od ukupnog broja penzionera. Omerefendić je potvrdio da penzioneri 24. septembra izlaze na ulicu gdje će tražiti ostvarenje svojih prava. Na to su se odlučili, ne zato jer to žele, kako je kazao, nego zato što su dovedeni u situaciju da ne mogu da preživljavaju.

Delegacija Evropske Unije u BiH i EBRD organizovali završnu ceremoniju SBS

European Bank for Reconstruction and Development

razvoju lokalnih malih i srednjih preduzeća. Kroz ovaj program prošlo je i iskoristilo je mnoštvo firmi sa BH vlasništvom, uz izuzetak

Vojne i duhanske industrije, bankarstva, finansijskih institucija i klađenja. Uvjet je bio da firme postoje najmanje dvije godine, imaju između 10 i 250 zaposlenih te da su finansijski stabilne i imaju potencijal rasta.

EGP i BAS programi su bili dio EU i EBRD finansijskih šema, a kroz pomoć Instrumenta za predpristupnu pomoć, EBRD je uspješno završio još jednu etapu u "pomoći sektoru malih i srednjih preduzeća u BiH – Enterprise growth programme (EGP) i Business Advisory Services (BAS).

Delegacija Evropske Unije u BiH i Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj (EBRD) su u utorak 03.09.2013. organizovali završnu ceremoniju SBS, odnosno EGP i BAS programa,

Koji su imali za cilj omogućiti privrednim subjektima svojevrsni program usluga poslovnog savjetovanja za bolji i brži razvoj poslovanja. (Business Advisory Services Programme – BAS);

BAS program je osnovan sa ciljem da se pruži potpora

Razvojna agencija USK poziva bh. firme da iskoriste program SIPPO

SiPro

(eKapija) Razvojna agencija USK poziva sve zainteresirane firme iz BiH da iskoriste priliku koju pruža SIPPO program.

Naime, SIPPO program je dio velikog švicarskog koncepta Switzerland Global Enterprise koji ima za cilj jačanje izvoza iz Švicarske, uvoz u Švicarsku iz trećih zemalja i kroz svoj program podrške omogućava BiH firmama nastupanje na sajmovima, obuke za jačanje kapaciteta i uvezivanje sa mrežom kupaca. SIPPO program djeluje u oblasti metaloprerade, proizvodnje namještaja, prerade drveta, proizvodnje voća i povrća i

organski uzgojene hrane. U narednom periodu će Razvojna agencija USK organizirati radionicu za lokalne firme na kojoj bi se lokalni proizvođači upoznali sa mogućnostima korištenja beneficija koje pruža SIPPO program.

Kako navode iz agencije, kriteriji koje je potrebno ispuniti da bi kompanija bila dio ovog programa su da je riječ o privatnoj kompaniji registrovanoj u BiH koja ima manje od 500 zaposlenih, da nema kriterija za promet, ali se posmatra kao osnovna linija. Zatim, kompanija ne bi trebala imati mrežu u EU/EFTA (max. 1 klijent u 3 države ili 3 klijenta u 1 državi), te da svi standardi o održivosti, socijalnoj politici itd. moraju biti provjereni na sektorskom nivou.

Također, kao jedan od kriterija su uposlenici koji govore engleski i koji su neophodni, da kompanija nije trgovac ili agent i da nema restrikcija zbog učešća u nekom drugom programu poticanja trgovine

Aplikacija za učešće u ovom programu, kao i originalna SIPPO brošura se mogu preuzeti putem mail-a Razvojne agencije USK, opp@rausk.ba

UP FBiH i ILO realizuju zajednički Projekat pod nazivom “Uključivanje osoba sa invaliditetom u rad, kroz aktivnu podršku poslodavaca”

UPFBiH u saradnji sa ILO će u periodu od septembra do decembra 2013. godine provoditi Projekat pod nazivom “Uključivanje osoba sa invaliditetom u rad, kroz aktivnu podršku poslodavaca”.

Projekat će imati ne samo da podigne svijest o osobama sa invaliditetom, a koje su sposobne za obavljanje određenih poslova u firmama koje imaju kapacitete da uključe osobe sa poteškoćama u radu, već i da kroz aktivnu kampanju napravi presjek mjera koje vlasti imaju provesti, sve u cilju pomoći poslodavcima da uspješno uključe jednu od marginaliziranih grupa u svoje poslovne procese.

Kako je Bosna i Hercegovina u jednom procesu tranzicije, a imajući u vidu činjenicu da se nakon minulog rata javila potreba za zapošljavanjem značajnog broja osoba sa invaliditetom, bilo je neophodno napraviti pravnu regulativu za rješavanje ovakve situacije. Situacija je takva da se država obavezala da će, poštujući EU regulativu, te brojne konvencije međunarodne organizacije rada (ILO-a) koje se osvrću kako na radne politike, tako i na okvire u kojima država treba pomoći poslodavcu da uključi osobe sa poteškoćama pri radu; Pored ove, činjenica je i država ne poštuje ono na šta se obavezala.

Ciljevi projekta će, dakle, pored prezentiranja pozitivnih praksi iz EU i regiona, biti to da se podigne svijest kako poslodavaca, tako i u velikoj mjeri i vlasti na ovo pitanje čija je nepopularnost dovela do stepena da se mora krenuti skoro od početka.

UPFBiH će se uz pomoć eksperata ILO-a, ali i domaćih eksperata iz oblasti radnog prava, uhvatiti u koštac sa početkom podizanja svijesti i rješavanja nekih od problema kada je u pitanju društvena i radna kohezija osoba sa invaliditetom.

Stupila na snagu tri pravilnika o hrani

U "Službenom glasniku BiH", broj 68/13 jučer su objavljena tri propisa o hrani, koji su doneseni od strane Vijeća ministara BiH na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine u suradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH, a radi se o Pravilniku o pružanju informacija potrošačima o hrani, Pravilniku o metodama analize maslinovog ulja i Pravilniku o načinu izdavanja znanstvenih mišljenja i pružanja znanstveno-tehničke pomoći.

Cilj donošenja Pravilnika o pružanju informacija potrošačima o hrani je davanje ispravnih i jasnih informacija o hrani potrošačima, osiguravanje dostupnosti podataka koji povezuju prehranu i zdravlje, omogućavanje izbora hrane koji odgovara prehranbenim potrebama pojedinca, te pojednostavljivanje postojećih propisa o označavanju hrane radi jedinstvene primjene. Pravilnik je usklađen s Uredbom (EU) 1169/2011, a njegova primjena garantira visok stupanj zaštite potrošača u pogledu informacija o hrani, uzimajući u obzir razlike u percepciji potrošača i njihove potrebe za informacijama, uz istovremeno osiguravanje nesmetanog funkcioniranja internog tržišta, te osiguranje preduvjeta za izvoz hrane iz Bosne i Hercegovine na tržište Europske unije.

Pravilnik o metodama analize maslinovog ulja omogućava laboratorijama u BiH da koriste metode analiza za kontrolu maslinovog ulja koje su u skladu s metodama analiza u Europskoj uniji, dok se Pravilnikom o načinu izdavanja znanstvenih mišljenja i pružanja znanstveno-tehničke pomoći uređuje način izdavanja mišljenja i pružanja pomoći nadležnim tijelima, kao i drugim tijelima i institucijama od strane Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Željeznice FBiH: U porastu prevoz nafte željeznicom

Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine prevezle su u prvoj polovini 2013. godine 33.423 tone nafte.

"Po našim pokazateljima, prevoz nafte željeznicom ima tendenciju rasta u zadnje tri godine. Tokom 2011. godine Željeznice FBiH prevezle su 47.064 tone nafte, u 2012. godini 56.840 tona. Međutim, to su vrlo male količine s obzirom na kapacitete kojima raspolažu Željeznice FBiH", saopćeno je iz tog preduzeća.

Navedeni prevoz obavlja se uglavnom privatnim vagon cisternama u vlasništvu, a ne cisternama Željeznica FBiH, iako Željeznice FBiH raspolažu sa 100 vagon cisterni od kojih se 60 posto može odmah staviti u funkciju, a na ostalima je potrebno izvršiti reviziju, što je moguće uraditi u veoma kratkom vremenskom roku.

S postojećim kapacitetima Željeznice FBiH su u mogućnosti da prevezu cca 420.000 tona godišnje, što je za sedam puta više nego što se do sad prevozilo i što bi ovoj kompaniji obezbijedilo dodatnih šest miliona KM prihoda. "Prevoz nafte željeznicom u mnogim državama svijeta regulisan je zakonom o ekologiji. I naša država bi imala višestruke koristi ukoliko bi se nafta prevozila željeznicom. Prije svega, smanjila bi se mogućnost malverzacija, povećali prihodi od PDV-a, ujednačio kvalitet nafte, rasteretile ceste, smanjio broj nesreća, zagađenja, emisije štetnih gasova", saopćeno je danas iz Službe za odnose s javnošću ŽFBiH.

ASA Prevent probio se na listu 50 najvećih Adria regije

Optima Grupa zauzela je 29. mjesto, a ASA Prevent grupa probila se na 38. mjesto najvećih kompanija Adria regije u izboru najvećih tvrtki konsultantske kuće Deloitte.

Najveća tvrtka Adria regije u ovogodšnjem izvoru je INA sa 3,96 milijardi prihoda od prodaje u 2012. godini, slijedi Agrokor sa 3,95 milijardi te slovenski Petrol sa 3,75 milijardi. Optima Grupa je na 29. mjestu sa 638,9 miliona eura prihoda, a ASA Prevent Grupa sa 520,7 miliona eura je na 38. mjestu. Na listu od 50 najvećih kompanija uvrstila se i Elektoprivreda BiH 467,0 miliona eura prihoda na 48. mjestu. Među najvećih 50 tvrtki iz Adria regije po broju tvrtki na listi (22), kao i po ostvarenim prihodima (27,4 milijardi eura), prednjače tvrtke iz sektora energetike i resursa. Prosječna stopa rasta ovih tvrtki u odnosu na 2011. godinu je iznosila 9 posto. Za energetikom slijedi potrošački sektor i transporti, i po broju tvrtki na listi (19), kao i po ostvarenim prihodima (19,2 milijardi eura). S druge strane ova je industrija ostvarila skroman rast, koji je iznosio svega 1 posto. Zanimljivo, ukoliko bi se Agrokor i Mercator udružili, tada bi nastala tvrtka čiji bi prihodi iznosili 6,8 milijardi eura te bi postala najveća grupa u potrošačkom sektoru čitave Srednje Europe. Također, tada bi se uspjela probiti i među 10 najvećih tvrtki Srednje Europe.

Rast prihoda u odnosu na 2011. zabilježio je i jedini predstavnik javnog sektora, Zagrebački holding, koji je rastao je 5 posto, dok su farmaceutske tvrtke zabilježile 3 posto prosječnog rasta prihoda. S druge strane, dva su sektora zabilježila pad, a radi se o neznatnom padu sektora proizvodnje (0,9 posto) i o padu zabilježenom u sektoru tehnologije, medija i telekomunikacija, koji je iznosio 6 posto.

Promatrano po broju tvrtki među 50 najvećih u Adria regiji, sektor telekomunikacija i sektor proizvodnje su zastupljeni s po 3 predstavnika, farmaceutski sektor s 2, dok javni sektor ima svega 1 predstavnika. Zanimljivo je, se niti jedna tvrtka iz Adria regija nije plasirala među 10 najvećih u pojedinom industrijskom sektoru regije, pa tako nemaju niti jednog zastupnika u energetsom, proizvodnom sektoru i sektoru telekomunikacija. Geografski gledano, velike energetske tvrtke distribuirane su relativno ravnomjerno u cijeloj regiji, kao i tvrtke iz sektora roba široke potrošnje i telekomunikacija. Slovenija dominira u farmaceutici s Krkom i Lekom, a zanimljivo je da se u proizvođačkom sektoru, uz slovenskog predstavnika Revoz i Slovenska industrija Jekla, u CE Top 500 probila i ASA Prevent grupa iz Bosne i Hercegovine.

**Makrovita
d.o.o. Je
kompanija za
uvoz, izvoz,
trgovinu i
proizvodnju
prirodnih
proizvoda**

Makrovita d.o.o. Nova članica Udruženja poslodavaca FBiH

MakroVita d.o.o. je prvo preduzeće u Bosni i Hercegovini koje je svoje djelatnosti usmjerilo prema dobrobiti ljudskog zdravlja. Firma je osnovana 2006. godine za uvoz, izvoz, trgovinu i proizvodnju prirodnih proizvoda.

Iako spada u mala preduzeća, MakroVita je vodeća firma u BiH, pionir u ovom polju, koja je osim najkvalitetnijih proizvoda sa organskim certifikatom od samog početka rada pokrenula intenzivnu edukaciju i savjetovanja ljudi o važnosti očuvanja kako svog tako i zdravlja okoliša, i mogućim ekološkim rizicima.

Pionirski rad u ovoj oblasti rezultirao je svojevrsnom renesansom zdravijeg življenja u našoj zemlji.

MakroVita je svoje djelovanje usmjerila i na razvoj domaćeg organskog uzgoja: a) aktivnom ulogom kroz Savez udruženja organskih proizvođača Federacije BiH, b) kroz marketing podršku individualnim organskim proizvođačima, i c) kroz distribuciju domaćih certificiranih organskih proizvoda kroz svoju maloprodaju.

Za razliku od velikih trgovačkih lanaca koji naplaćuju tzv. ulistavanje proizvoda da bi se uopšte našli na njihovim policama, MakroVita podupire domaće proizvođače plasirajući njihove proizvode bez dodatne naknade, a uz gore pomenutu podršku.

U skladu sa principom „produžene odgovornosti proizvođača“ koji je inkorporiran i u Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom Federacije BiH, MakroVita je

potpisnica Ugovora sa Ekopak-om čime je ispunila zakonsku obavezu o ambalaži i ambalažnom otpadu kao dobru praksu preuzetu iz evropskih zemalja.

Specifikum MakroVite je i stalno ulaganje u cjeloživotno učenje i edukacije uposlenika, koji i svojim ličnim načinom života promovisu misiju i ciljeve firme. Svi uposlenici su uredno prijavljeni uz poštivanje svih odredbi Zakona o radu.

MakroVita se može pohvaliti da, sada već u osmoj godini poslovanja, nije imala nijedan negativan inspekcijski nalaz. Likvidna je, solventna i kredibilna.

MakroVita je nosilac različitih priznanja i zahvalnica za podršku neprofitnih organizacija. Ima izvrstan goodwill i sticanjem povjerenja

Sarajevski MS & WOOD do kraja godine planira izvoz od 350.000 eura mjesečno

Hrusto Tupeković, direktor i vlasnik kompanije MS&WOOD

Od kada je potpisala ugovor sa švedskom Ikeom o proizvodnji i isporuci stolica, sarajevska firma MS & WOOD, nekadašnja Žica je ostvarila izvoz od 750 000 eura. Direktor i vlasnik firme Hrusto Tupeković u razgovoru za eKapija.ba kaže da se ta brojka odnosi na period od aprila ove godine, kada su i započeli proizvodnju.

“Posao sa Ikeom ide vrlo dobro, iz dana u dan podižemo proizvodnju i naravno podižemo prodaju. Budući da izvoz raste svaki mjesec, plan nam je da dok kraja godine dostignemo nivo od 350 000 eura izvoza mjesečno”, priča Tupeković.

Za sljedeću godinu imaju još ambiciozniji plan, naravno u skladu sa dogovorima sa Ikeom, a to je izvoz i do 500 000 eura mjesečno.

Inače MS & WOOD proizvodi razne vrste stolica, koje se iz Ikee šalju širom svijeta, počev od Evropske Unije, Kanade, SAD-a do Japana. Proizvodnja se odvija u njihovoj novootvorenoj fabrici u Fojnici, u kojoj zapošljavaju 120 radnika.

No oni neće stati samo na proizvodnji stolica: **“Planiramo ići u diversifikaciju programa. Nećemo raditi samo stolice nego još neke proizvode koji će biti u funkciji što boljeg iskorištavanja drvne mase koja uđe u firmu. Iz proizvodnje stolica ima preostalih elemenata koji se mogu iskoristiti za razne proizvode, od parketa do ljepljenih ploča od punog drveta. Na tome ćemo raditi da bi zaokružili proizvodnju”.**

Pored toga, firma MS & WOOD ubrzano radi i na izgradnji stambeno- poslovne zgrade, koja je na lokaciji gdje i njihova upravna zgrada. Naravno oni su investitori ovog objekta.

“Nova zgrada niče u sklopu naše postojeće poslovne zgrade. Pošto je to velika poslovna zgrada, a nama ne treba toliki objekat, riješili smo da je prodamo. Kako nam nije išlo, donijeli smo odluku da izvršimo njenu prenamjenu. Tako da je pretvaramo u stambeno- poslovni objekat. Jedan dio, oko 40 posto objekta je u završnoj fazi i biće okončano krajem idućeg mjeseca”, kaže Tupeković.

On ističe da je zainteresovanost za stanove dobra, te da su već jednu trećinu prodali.

“Ukupna površina poslovnog i stambenog prostora je oko 4500 kvadrata, a biće ukupno oko 80 stanova. Stanovi su malo skromnije kvadrature jer osjećamo da tržište to više traži, tako da su uglavnom veličine od oko 30 kvadrata, ali biće ih i do 80 m²”, navodi direktor firme MS & WOOD.

Četiri bh. kompanije dobile dozvole za izvoz: Turska umjesto Hrvatske

Ministarstvo prehrane, poljoprivrede i stoke Republike Turske dalo je dozvolu za uvoz prehrambenih proizvoda životinjskog porijekla iz četiri bh. kompanije. Mlijeko i mliječni proizvodi iz mljekara Meggle, Mlijekoprodukt i Milkos, te meso i mesni proizvodi iz travničke kompanije Bajra urkoro će se moći kupiti u Turskoj, piše Oslobođenje.

Po nalogu Ministarstva prehrane, poljoprivrede i stoke Republike Turske, provedena je kontrola u 14 proizvodnih pogona bh. prehrambenih firmi koje su bile kandidati za izvoz u Tursku, a četiri kompanije su ispunile uslove za izvoz.

Tursko tržište od 76 miliona stanovnika izuzetno je zahtjevno i proći njihovu inspekciju, zadovoljiti njihove standarde id obiti dozvolu za izvoz veliki je uspjeh za bh. kompanije, koje na ovaj način traže alternativu hrvatskom tržištu, koje su izgubile zbog ulaska ove zemlje u Evropsku uniju i neispunjavanja evropskih standarda za izvoz proizvoda životinjskog porijekla.

Sve četiri ove kompanije proteklih dana bile su na sajmu prehrambene industrije u Istanbulu gdje su pokušale konkretizovati dozvole za izvoz.

Kako su kazali u mljekari Milkos, oni već rade prijedloge ugovora za izvoz u Tursku, ali je problem transport.

Naime, jedina luka preko koje naše kompanije mogu izvoziti u Tursku je crnogorska Luka Bar, no izvoz preko ove luke je tri puta skuplji nego transport kamionima kopnenim putem. Glavni problem je što naše kompanije ne mogu izvoziti preko Luke Ploče. Iako je nakon ulaska Hrvatske u EU dozvoljen slobodan promet preko ove luke, nisu uvezane u TRACES sistem (sistem za elektronsko praćenje pošiljaka koji se koristi u svim zemljama EU, tako da se u svakom momentu zna šta ulazi u EU, u kojoj količini i gdje će pošiljka završiti).

Ipak, u bh. kompanijama su optimisti u pogledu izvoza jer očekuju da uskoro dođe inspekcija FVO iz Evropske unije koja bi trebalo da odobri i objekte za izvoz u EU, tako da će onda moći lakše izvoziti i u Tursku.

Dotad, kompanije će pozabaviti dizajnom proizvoda, reklamacijama i pripremanjem ugovora za tursko tržište. Ove sedmice će se znati kada će inspektori iz EU doći u BiH.

Bilateralni susreti: Austrijske kompanije traže partnere na bh. tržištu

Ured Trgovinskog savjetnika austrijske ambasade u Bosni i Hercegovini u saradnji sa Vanjskotrgovinskom organizacijom Privredne komore Austrije organizuje 24.9.2013 u hotelu Europa u Sarajevu bilateralne susrete austrijskih i bh. kompanija.

Sastanci će se održavati od 09.00 - 17.00 sati, a isto veče će biti organizovan i Austria Business Club - neformalno druženje austrijskih kompanija prisutnih u BiH, te bh. privrednika.

Austrijske kompanije koje su zainteresovane za pronalazak partnera na bh. tržištu su:

Medicamentum Pharma

GmbH veletrgovac lijekovima, – traži kontakte sa uvoznicima i veletrgovcima lijekova u Bosni i Hercegovini

Trelleborg Sealing Solutions Austria GmbH – proizvođač brtvi i brtvenih sistema za sve vrste industrije. Trelleborg je svjetski lider u projektiranju polimernih rješenja koja brtve i štite kritične aplikacije u zahtjevnim okruženjima. Zainteresovani su za kontakte sa kompanijama, koje se bave hidrauličkom, pneumatikom, prehrambenom industrijom, naftnom industrijom, farmaceutikom, medicinskom opremom, avioindustrijom i svim drugim granama industrije koje trebaju u određenom segmentu (proizvodnja ili održavanje-servis) brtve ili brtvene sisteme.

DELTA BLOC International GMBH je jedan od vodećih proizvođača odbojnika iz gotovih betonskih dijelova. DELTA BLOC® zaštitni betonski zidovi raspoložu

patentiranim sistemom spojki, koji omogućava brzo postavljanje i najviši stepen sigurnosti prilikom udara. DELTA BLOC® nudi sistemsku rješenja za transportne odbojnike koji se koriste u obezbeđenju gradilišta, stalne odbojnike za permanentnu upotrebu na vanjskoj ili srednjoj liniji kolnikam za osiguranje mostova i inovativnu kombinaciju zaštite od buke i odbojnika, koja štedi prostor. DELTA BLOC® su putem Crashtestova testirani po najstrožijim propisima evropskih normi EN 1317, kao i američkih propisa prema NCHRP 350 i MASH. Traže kontakte sa građevinskim kompanijama (cestogradnja) i projektantskim kućama.

JACQUET Metallservice GmbH je etabliрана firmа na tržištu kao trgovac rezanih elemenata od inoksa te legura na bazi nikla. JACQUET posjeduje iskustvo u nabavci materijala i isporučuje širom svijeta limove i elemente industrijskim kupcima u najkraćem vremenu. JACQUET je dio Jacquet Metal Service Grupe i evropski tržišni lider visokolegiranog čelika. Firma traži kontakte sa potencijalnim kupcima, koji rade sa inoksom.

Domoferm GmbH je proizvođač čeličnih ramova, čeličnih, vatrootpornih i sigurnosnih vrata te kapija. Traže partnera za prodaju na tržištu Bosne i Hercegovine.

Starlinger & Co Gesellschaft je proizvođač mašina i postrojenja za recikliranje plastičnih masa. U ovoj oblasti kompanija Starlinger je svjetski lider. Traži kontakte sa proizvođačima plastičnih folija, boca i sličnih proizvoda, te kompanijama, koje se bave

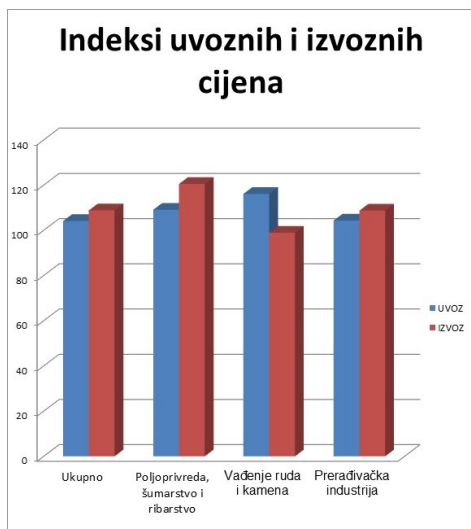
recikliranjem.

Goess KG vodi pilanu i trgovinu drvetom. Kompanija je nastala od firmi Goess i Solms GmbH. Većinski vlasnik, Dipl. Ing. Peter Goess posjeduje vlastito šumsko gazdinstvo. Proizvodi: pilano kantovano drvo; tesano kantovano drvo ("Usa Trieste" koje se jos 1950. do 1960. godine prodavalo u Bosni, kantovano drvo za pakovanje ("Travetti"), daska (stranice pilanog kantovanog drveta). Traži kontakte sa: Retail trgovci drvetom, trgovine građevinskim materijalom sa prodajom sa skladišta, stolarske radionice, male građevinske firme, proizvođači ambalaže i paleta.

B.D.C.E. Holding GmbH je kompanija, koja se bavi Business Development, Mergers and Acquisitions, Holding Business Services. Traži kontakte sa domaćim proizvođačima visokokvalitetnih prehrambenih proizvoda, nosiocima projekata iz oblasti turizma, te konsultantskim kompanijama, koje bi ih zastupale na tržištu BiH.

Zainteresovane bh kompanije, koje odgovaraju traženim profilima, mogu iskazati svoj interes za susrete putem emaila: sarajevo@advantageaustria.org uz obavezno dostavljane profila kompanije.

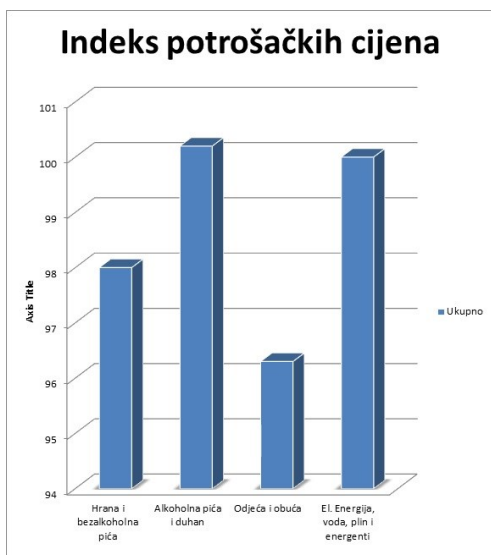

INDEKS UVOZNIH I IZVOZNIH CIJENA

Prema podacima za drugo tromjesečje 2013. došlo je do ukupnog porasta izvoznih cijena u Federaciji BiH za 4,1% i do ukupnog porasta uvoznih cijena za 8,8% u odnosu na bazu 2010. godinu. Posmatrano po područjima klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010 u drugom tromjesečju 2013. ostvaren je porast izvoznih cijena u području A „Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo“ od 9,1%, porast izvoznih cijena u području B „Vađenje ruda i kamena“ od 16,1% i porast izvoznih cijena u području C „Prerađivačka industrija“ od 4,3%. U istom periodu ostvaren je porast uvoznih cijena u području A „Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo“ od 20,5%, pad uvoznih cijena u području B „Vađenje ruda i kamena“ od 1,1% i porast uvoznih cijena u području C „Prerađivačka industrija“ od 8,7%. Posmatrano po sektorima SMTK koji su najviše zastupljeni u izvozu i uvozu Federacije BiH u drugom tromjesečju 2013.

ostvaren je porast izvoznih cijena od 7,1% u sektoru 2 „Sirove materije nejestive, osim goriva“, pad izvoznih cijena od 9,3% u sektoru 3 „Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi“, porast izvoznih cijena od 1,0% u sektoru 6 „Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po vrsti sirovina“ i pad izvoznih cijena od 4,6% u sektoru 7 „Mašine / strojevi i transportna sredstva“. U istom periodu ostvaren je porast uvoznih cijena od 2,0% u sektoru 2 „Sirove materije nejestive, osim goriva“, porast uvoznih cijena od 14,3% u sektoru 3 „Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi“, porast uvoznih cijena od 5,4% u sektoru 6 „Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po vrsti sirovina“ i porast uvoznih cijena od 3,1% u sektoru 7 „Mašine / strojevi i transportna sredstva“.

INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu/srpnju 2013. godine niži je za 0,8% u odnosu na prethodni mjesec. Posmatrano po odjeljima COICOP klasifikacije (Classification of Individual Consumption by Purpose), rast cijena registrovan je u odjeljima Rekreacija i kultura za 0,8%, Alkoholna pića i duhan za 0,2% i Prevoz za 0,1%. Cijene su niže u odjeljima Odjeća i obuća za 3,7%, Hrana i bezalkoholna pića za 2,0%, Zdravstvo za 0,2%, Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće i Ostala dobra i usluge za 0,1%.

U ostalim odjeljima cijene se nisu mijenjale u ovom mjesecu. Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu/srpnju 2013. godine viši je za 0,2% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a u odnosu na decembar 2012. godine je niži je za 0,7%.

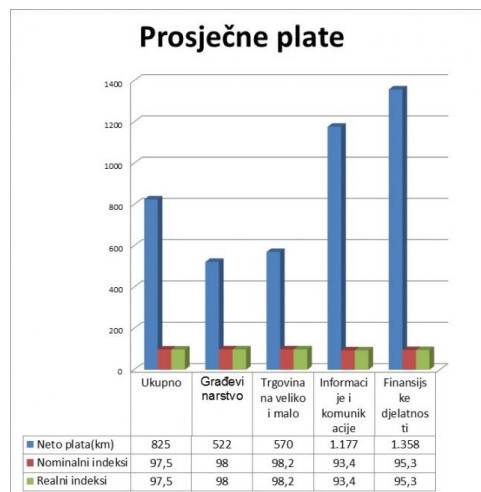
Za sedam mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine ukupan indeks potrošačkih cijena je viši za 0,4%, a u posljednjih dvanaest u odnosu na prethodnih dvanaest mjeseci viši je za 1,0%. Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu/srpnju 2013. godine je niži za 0,5% u odnosu na prosjek 2012. godine, a u odnosu na prosjek 2010. godine viši je za 5,1%.

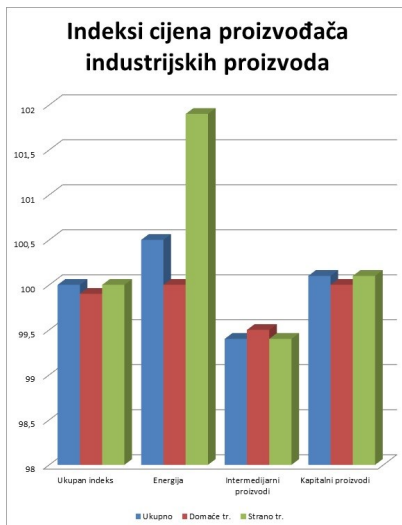
ZAPOSLENOST PO SEKTORIMA

U mjesecu junu/lipnju 2013. godine ukupan broj zaposlenih u Federaciji BiH iznosio je 435.294, što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 0,2% u odnosu na maj/svibanj 2013. godine. U odnosu na godišnji prosjek broja zaposlenih u 2012. godini došlo je do smanjenja broja zaposlenih za 0,5%.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za juni/lipanj 2013. godine, u Federaciji BiH, iznosi 825 KM, i nominalno i realno je niža za 2,5%, u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za juni/lipanj 2013. godine nominalno je viša za 0,2%, a realno je niža za 0,3%.

PROSJEČNE NETO PLATE

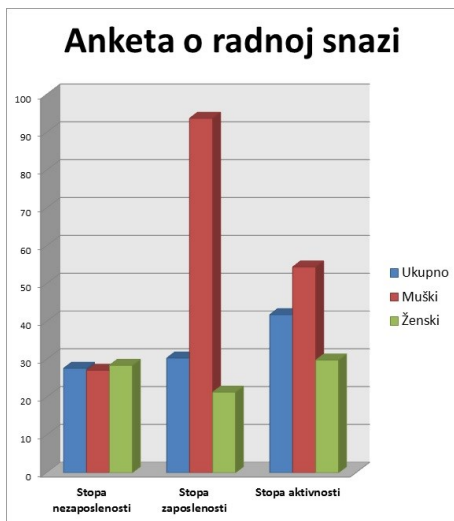

INDEKS CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Federaciji BiH od 2011. godine su izračunati u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 47/10) i Nomenklaturom industrijskih proizvoda Bosne i Hercegovine 2010 (Službeni glasnik BiH br. 12/11 i 41/11). Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda se izračunava na bazi prodaje proizvoda proizvedenih u Federaciji BiH, a prodatih na teritoriji Bosne i Hercegovine (domaće tržište) i izvezenih na inostrano tržište.

U saopćenjima i publikacijama u 2012. godini, koje se odnose na indekse cijena proizvođača industrijskih proizvoda, publikovani su samo indeksi za domaće tržište, a od januara 2013. godine se redovno mjesečno objavljuju: ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda, indeks za domaće tržište i indeks za inostrano/ inozemno tržište. Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda U julu/srpnju 2013. godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda nije se mijenjao u odnosu na prethodni mjesec.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u julu/srpnju 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 2,9%, a u odnosu na decembar/ prosinac 2012. godine niži je za 2,3%.

ANKETA O RADNOJ SNAZI

Prema Anketi radne snage broj zaposlenih osoba se povećao u 2012. godini. U 2012. godini stopa zaposlenosti je 30,0% (40,4% za muškarce i 20,3% za žene), što je više za 0,2 procentnih poena u odnosu na 2011. godinu kada je iznosila 29,8% (39,9% za muškarce i 20,3% za žene). Stopa zaposlenosti je najviša u starosnoj skupini 25 do 49 godina i iznosi 49,7%. Posmatrano prema djelatnostima najveći broj osoba zaposlen je u uslužnim djelatnostima, 52,2% od ukupnog broja zaposlenih.

Stopa anketne nezaposlenosti zabilježila je rast za 0,2 procentnih poena u odnosu na 2011. godinu. Stopa nezaposlenosti i za muškarce i za žene porasla je za 0,1 procentna poena. Kao i do sada stopa nezaposlenosti najviša je među mladim osobama starosti 15 do 24 godine i iznosi 67,1% (66,7% za muškarce i 67,8% za žene).

Stopa aktivnosti u 2012. godini je 42,4% (55,9% za muškarce i 29,9% za žene) što je više za 0,3 procentnih poena u odnosu na prošlu godinu kada je bila 42,1% (55,0% za muškarce i 29,9% za žene). Stopa aktivnosti je najviša u starosnoj skupini 25 do 49 godina i iznosi 68,3%.

INVESTICIJE, PRESJEK 2011-2012

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prve rezultate o investicijama za 2012. godinu. Podaci su prikupljeni putem slijedećih istraživanja: - Godišnji izvještaj o investicijama u stalna sredstva (obrazac INV-01) za sve pravne osobe; - za oblast poljoprivrede individualnog sektora (poljoprivredna gazdinstva) podaci su prikupljeni putem općina, a bazirani/temeljeni su na procjenama općinskih komisija. Nisu obuhvaćena investiciona ulaganja samostalnih poduzetnika i domaćinstava. Podaci o investicijama prikazuju ukupne isplate za investicije po osnovnim oblicima finansiranja/financiranja, ostvarene investicije (nova i polovna/rabljena stalna sredstva) po tehničkoj strukturi i ostvarene investicije u nova stalna sredstva (nova i polovna/rabljena uvozna stalna sredstva) po tehničkoj strukturi. Svi podaci su iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom klasifikacijom NACE Rev. 2, a pravne osobe su grupisane prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti investitora (organizacioni princip).

Isplatama za investicije smatraju se novčana ulaganja u toku/tijeku godine u nova i polovna/rabljena stalna sredstva, bez obzira na momenat njihove izgradnje ili nabavke/nabave. Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje, izrade ili nabavke/nabave novih i polovnih/rabljenih stalnih sredstava tokom/tijekom godine,.

Mula Mustafe Bašeskije 12/3, 71 000 Sarajevo

Tel; +387 33 264 830

Fax; +387 33 264 831

E-mail; info@upfbih.ba

Web; www.upfbih.ba